

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
76 НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ АКАДЕМІЇ**

Одеса 2016

Наукове видання

Збірник тез доповідей 75 наукової конференції викладачів академії
18 – 22 квітня 2016 р.

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами
За достовірність інформації відповідає автор публікації

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова
Укладач Л. В. Агунова

Редакційна колегія

Голова

Єгоров Б. В., д-р техн. наук, професор

Заступник голови

Капрельянц Л. В., д-р техн. наук, професор

Члени колегії:

Амбарцумянц Р. В., д-р техн. наук, професор

Безусов А. Т., д-р техн. наук, професор

Віннікова Л. Г., д-р техн. наук, професор

Гапонюк О. І., д-р техн. наук, професор

Жигунов Д. О., д-р техн. наук, доцент

Іоргачева К. Г., д-р техн. наук, професор

Коваленко О. О., д-р техн. наук, ст. наук. співробітник

Крусір Г. В., д-р техн. наук, професор

Мардар М. Р., д-р техн. наук, професор

Мілованов В. І., д-р техн. наук, професор

Осипова Л. А., д-р техн. наук, доцент

Павлов О. І. д-р екон. наук, професор

Плотніков В. М., д-р техн. наук, доцент

Савенко І. І. д-р екон. наук, професор

Тележенко Л. М. д-р техн. наук, професор

Ткаченко Н. А., д-р техн. наук, професор

Ткаченко О. Б., д-р техн. наук, доцент

Хобін В. А., д-р техн. наук, професор

Хмельнюк М. Г., канд. техн. наук, доцент

Станкевич Г. М., д-р техн. наук, професор

Черно Н. К., д-р тех. наук, професор

НАУКОВО-ТЕХНІЧНІ ПРОБЛЕМИ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

харчових продуктів, а також тривалою та дорогою процедурою сертифікації українських підприємств.

На початок 2013 року кількість м'ясопереробних підприємств була меншою на 11,1 % від аналогічного показника 2012 року (закриття дрібних) — 1594 суб'єкта господарської діяльності. Зазначимо, що спостерігається низький рівень сертифікації м'ясопереробних підприємств за ISO 9001 — близько 2,5 % від загальної кількості м'ясопереробних підприємств, однак є й позитивна динаміка показника, який збільшився на 56,3 % і по триманим сертифікатам — на 42,9 % (40 суб'єктів). Це безумовно сповільнює процес євроінтеграції агропромислового виробництва.

1 січня 2016 року розпочалося тимчасове застосування торговельної частини Угоди про асоціацію між Україною та ЄС щодо зниження увізних мит України для товарів, походженням з ЄС. Так, середньоарифметична ставка ввізного мита України знизиться для товарів, походженням з ЄС від 4,86 % до 2,7 %. Слід зазначити, що для найбільш чутливих українських товарів, таких як м'ясо свинини та птиці, відбудеться відкриття безмитного доступу до ринку в рамках безмитних тарифних квот.

Крім того, сьогодні для забезпечення виходу сільськогосподарських товаровиробників на європейські ринки вже прийняті два основних Закони: «Про ідентифікацію і реєстрацію тварин» та «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів», а також внесені певні зміни до діючого законодавства.

Закон «Про ідентифікацію і реєстрацію тварин» наголошує на тому, що необхідно відстежувати рух тварин від їх народження й до споживання кінцевого продукту (м'яса) пересічним українцем. Тим самим посилюється контроль для фізичних осіб в питанні повної ідентифікації всього поголів'я худоби.

Закон «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» зближує законодавство ЄС з українським у сфері безпечності та якості харчових продуктів, забезпечує захист здоров'я населення країни та інтереси споживачів, підвищує конкурентоспроможність вітчизняних харчових продуктів через створення прозорих умов ведення господарської діяльності.

Слід наголосити на основній проблемі виходу українського виробника м'ясної продукції на європейський ринок, якою є вартість продукції, що виробляється. Також, останнім часом планують відмінити ряд економічних пільг для сільськогосподарських виробників, оскільки цього вимагає МВФ. Однак, з точки зору досвідчених економістів це погіршить подальший розвиток галузі і зробить її неприбутковою для інвесторів, враховуючи бажання МВФ знизити рівень конкурентоспроможності українського аграрного бізнесу.

Таким чином, сучасний етап розвитку виробничих відносин у м'ясопродуктовому підкомплексі вимагає від державних органів розроблення дієвих механізмів і підходів, які б дали можливість підвищити ефективність виробництва, опрацювати і впровадити принципово нову модель функціонування даного сектору з метою досягнення стабілізації виробництва, забезпечити конкурентоспроможність на споживчому ринку, створити сприятливі інвестиційні умови, забезпечити населення країни якісними та безпечними м'ясними продуктами на рівні раціональних норм споживання.

ІНДЕКС УКРАЇНСЬКОГО БОРЩУ ЯК ПОКАЗНИК ІНФЛЯЦІЇ ТА РІВНЯ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ

**Басюркіна Н. Й., канд. екон. наук., доцент,
Одеська національна академія харчових технологій**

Для аналізу цін на основні харчові продукти, інфляції та рівня життя населення, в Україні зовсім нещодавно, а саме в 2014 р запропонували ввести новий економічний показ-

ник «індекс борщу» — улюбленої і більш близької нам страви, ніж «бігмак», індекс якого розповсюджений у світі з 80-х років ХХ сторіччя. Однак «індекс бігмаку» розраховується, виходячи з ціни одного «бутерброду» в ресторанах McDonald's в різних країнах світу, визначаючи реальні державні обмінні курси, а з «індексом борщу» поки це не зовсім визначено через різні розміри порцій і різний обсяг кастрюль. Хтось рахує тарілками, хтось — у літрах, на цілу родину, тобто на три—чотири літрову каstrюлю [1].

Існує навіть географічне поняття «борщовий пояс», що охоплює території, на яких традиційно готують борщ, — від південно-східної Польщі через Україну, Білорусь до російських регіонів на Волзі та Дніпрі [2].

Київський борщ зайняв третє місце по дешевизні (майже 12,5 грн за тарілку), поступившись білоруському (близько 8 грн) і польському (майже 11 грн.). Московська тарілка борщу коштує 23,7 грн, в Чикаго — трохи менше 22 грн [1].

За розрахунками, на 31.12.2015 р вартість каstrюлі українського борщу об'ємом 3,5...4 літри становила: з м'ясом — 73,94 грн, без м'яса — 21,78 грн. До розрахунку було прийнято ціни на такі продукти, як м'ясо яловичини, буряки столові, картопля, капуста, морква, цибуля, олія соняшникова, томатна паста, сіль, перець, часник та інші приправи [1].

Тобто, у порівнянні з листопадом 2015 р борщ з м'ясом подешевшав на 0,3 %, борщ без м'яса — на 0,6 %. Причиною цього стало незначне зниження у грудні 2015 р середніх цін на яловичину, моркву та цибулю. У порівнянні з груднем 2014 р вартість борщу для українців зростає: з м'ясом — на 46,8 %, без м'яса — у 2,7 рази. В січні 2016 р каstrюля борщу з м'ясом, в середньому по Україні, подорожчала на 4,50 грн або на 6,1 % у порівнянні з груднем 2015 р [3].

Українські політики пропонують ввести офіційний розрахунок «індексу борщу» для порівняння цін в українських містах, доручивши проведення розрахунків одному відомству або групі експертів. Таким чином, «індекс борщу» стає кроком у формуванні системи нових економічних показників.

Вважаємо, що цей показник має значні недоліки, відображає інфляційні процеси досить обмеженої кількості країн, на відміну того ж «індексу бігмака». По-друге, для України більш логічним є розрахунки, наприклад, «індексу сала», яке є не менш традиційним для українських споживачів і має лише одну складову, що спрощує його розрахунки. По-третє, «індекс борщу» не враховує вартість його приготування, тобто вартість електроенергії, води, газу, які значно впливають на його реальну вартість. Вважаємо, що «індекс борщу» не може використовуватись для міжнародних співставлень рівня життя населення або для розрахунку рівня продовольчої безпеки країни через суттєві відміни у структурі споживання домогосподарств і значну питому вагу енергоресурсів. Однак для внутрішньої характеристики інфляційних процесів в українському суспільстві цей показник є цілком виправданим і має право на існування.

Список літератури

1. Економічний дискусійний клуб. — [Електронний ресурс]: [Веб-сайт]. — Режим доступу : — <http://edclub.com.ua/analytika>. — 30.01.2016. Назва з екрану.
2. Портал споживача. — [Електронний ресурс]: [Веб-сайт]. — Режим доступу : http://www.consumerinfo.org.ua/must_know/quality/579/7237/. — 09.02.2016. — Назва з екрану.
3. Під прицілом. — [Електронний ресурс]: [Веб-сайт]. — Режим доступу : <http://podpricelom.com.ua/>. — 17.02.2016. — Назва з екрану.

**СЕКЦІЯ
ФІЗИКА І МАТЕРІАЛОЗНАВСТВО**

ВПЛИВ УМОВ ОСАДЖЕННЯ НА ЕЛЕКТРОФІЗИЧНІ ВЛАСТИВОСТІ ПОЛІМЕРНИХ ПОКРИТТІВ ОТРИМАНИХ У ВАКУУМІ	
Задорожний В. Г., Кейбал О. О.	231
АДГЕЗІЯ ТОНКИХ ВАКУУМНИХ ПОЛІМЕРНИХ ПЛІВОК ДО МЕТАЛУ	
Задорожний В. Г., Кейбал О. О.	233
КОНЦЕПЦІЯ І МОДЕЛЬ МЕЗОСКОПІЧНОЇ ПОРИСТОСТІ ТОНКИХ ПРОНИКНИХ СЕРЕДОВИЩ	
Котюков Ю. Д., Левченко В. І., Роганков О. В., М. В. Швець М. В., Роганков В. Б.	234
ЧАСТОТНИЙ ДАТЧИК ДЛЯ ВИМІРЮВАННЯ ДЕФОРМАЦІЙ ДЕТАЛЕЙ МАШИН У ШИРОКОМУ ІНТЕРВАЛІ ТЕМПЕРАТУР	
Ніколенко І. М.	234
ДИЕЛЕКТРИЧНА РЕЛАКСАЦІЯ У ЛЕГОВАНОМУ ПОЛІСТИРОЛІ	
Ревенюк Т. А.	235
СТРУМИ ТЕРМОСТИМУЛЮЮЧОЇ ДЕПОЛЯРИЗАЦІЇ ПЛІВОК СПІВПОЛІМЕРУ П(ВДФ-ТФЕ)	
Сергєєва О. Є.	236
П'ЄЗОЕЛЕКТРИЧНИЙ КОЕФІЦІЄНТ d_{33} ТРЬОХШАРОВИХ СЕГНЕТОЕЛЕКТРЕТІВ	
Федосов С. Н.	238
ДОСЛІДЖЕННЯ ТРИБОЛОГІЧНИХ ХАРАКТЕРИСТИК ДИСПЕРСНО-АРМОВАНИХ ПОКРИТТІВ	
Соколов О. Д., Маннапова О. В.	239
ПРО КОРЕЛЯЦІЮ ШВИДКОСТІ ПЕРКОЛЯЦІЇ ВОЛОГИ КРІЗЬ НАПІВПРОНИКНІ МЕМБРАНИ І СТАНДАРТНИХ ВИМІРЮВАНЬ ПРОНИКНОСТІ АБО ОПОРУ ВИПАРЮВАННЮ	
Роганков О. В., Швець М. В., Роганков В. Б.	241
ЕКСЕРГЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПЛІВКОВИХ ТЕПЛОМАСООБМІННИХ АПАРАТІВ	
Киріллово В. Х., Худенко Н. П., Вітюк А. В.	242

**СЕКЦІЯ
ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ РИНКОВИХ ВІДНОСИН
НА ПІДПРИЄМСТВАХ ХАРЧОВОЇ ТА ЗЕРНОПЕРЕРОБНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ**

АДАПТИВНІСТЬ ЕКОНОМІКИ — ЇЇ ВЛАСТИВІСТЬ ЯК ПОВЕДІНКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Павлов О. І.	244
РОЛЬ ДІЯЛЬНОСТІ ІНСТИТУТІВ СПІЛЬНОГО ІНВЕСТУВАННЯ НА ФОНДОВОМУ РИНКУ УКРАЇНИ	
Лобоцька Л. Л.	245
ПОТЕНЦІАЛ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ	
Самофатова В. А.	247
ІМПОРТОЗАМІЩЕННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ АПК УКРАЇНИ	
Косєва Ж. В.	248
ВИНОРОБНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ	
Яблонська Н. В.	250
АКТУАЛЬНІ МЕХАНІЗМИ АДАПТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ В УМОВАХ КРИЗИ	
Дідух С. М.	251
ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ М'ЯСОПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Магденко С. О.	253
КОНЦЕПЦІЯ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗБАЛАНСОВАНОГО ТА СТІЙКОГО РОЗВИТКУ АГРОПРОДОВОЛЬЧИХ РИНКІВ	
Кулаковська Т. А.	255
ФАКТОРИ ВПРОВАДЖЕННЯ КОНТРОЛІНГОВИХ СИСТЕМ НА ПІДПРИЄМСТВІ	
Волкова С. Ф., Фрум О. Л.	257
ПРОБЛЕМА СТАНУ БЕЗПЕКИ НА М'ЯСОПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ	
Берегова Т. А.	259
ІНДЕКС УКРАЇНСЬКОГО БОРЩУ ЯК ПОКАЗНИК ІНФЛЯЦІЇ ТА РІВНЯ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ	
Басюркіна Н. Й.	260
ЕКОНОМІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	
Свистун Т. В.	262

Наукове видання

**Збірник тез доповідей
76 наукової конференції
викладачів академії**

Головний редактор акад. Б. В. Єгоров
Заст. головного редактора акад. Л. В. Капрельянц
Відповідальний редактор акад. Г. М. Станкевич
Укладач Л. В. Агунова